

Bemærkninger til lovforslaget.

Lov nr. 152 af 1. april 1949 om civilforsvaret hviler på betænkning vedrørende civilforsvarets organisation, afgivet 13. maj 1948 af Indenrigsministeriets Luftværnsudvalg af 1946, og er i alt væsentligt overensstemmende med det i betænkningen indeholdte lovforslag.

Loven fastsætter for civilforsvaret en rammeordning, inden for hvilken en opbygning og opretholdelse forudsættes gennemført først og fremmest under hensyntagen til krigsmidlernes udvikling, forswarets opgaver samt de til formålet givne bevillinger. Ansvar for opbygningen og opretholdelsen af landets civilforsvar er i henhold til loven fordelt mellem stat, kommuner og private.

Den siden lovens ikrafttræden stedfundne udvikling i forbindelse med indhøstede erfaringer har nødvendiggjort en ajourføring og ændring af loven på en række punkter, der først og fremmest samler sig om tre hovedspørgsmål. Det første af disse vedrører lovens formålsparagraf, der dels bør afgrænses over for det ved lov nr. 342 af 23. december 1959 etablerede civile beredskab som et nyt tredje led i landets samlede forsvar, dels bør muliggøre en bedre udnyttelse af civilforsvaret i store katastrofetilfælde i fredstid; det andet vedrører reglerne for rekruttering af personel til civilforsvaret, idet man af beredskabsmæssige grunde anser det for nødvendigt, at indsatsen inden for visse dele af civilforsvaret, såsom den kommunale hjælpetjeneste og politiet, ikke alene baseres på frivilligt mandskab, men må tilstræbes suppleret med værnepligtige; det tredje vedrører endelig en ændret fordeling af civilforsvarets lokale opgaver mellem politimestre og kommuner, idet opgaver, som ligger på grænsen mellem det politimæssige og det sociale, men hvor den forsorgsmæssige karakter er fremherskende, foreslås udskilt fra politiets ansvarsområde.

Civilforsvarsloven har som nævnt karakter af en rammeordning, hvor enkeltheder ved civilforsvarets opbygning og organisation overlades til indenrigsministeren. Nærværende lovforslag opretholder denne ordning og udvider i princippet ikke de ministeren givne bemyndigelser.

Til lovforslagets enkelte bestemmelser bemærkes:

Til § 1, pkt. 1.

Bestemmelsen i § 1, stk. 1, tilsigter at fastslå civilforsvarets opgave, der omfatter gennemførelse af foranstaltninger i medfør af civilforsvarsloven og lov nr. 253 af 27. maj 1950 om bygningsmæssige civilforsvarsforanstaltninger samt eventuelle frem-

tidige love, og samtidig afgrænse denne opgave ikke alene som hidtil i forhold til de militære værn, men også i forhold til det ved lov nr. 342 af 23. december 1959 tilvejebragte civile beredskab.

Den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 2, tager sigte på at udvide mulighederne for i tilfælde af en alvorlig fredstidskatastrofe at nyttiggøre civilforsvaret i højere grad end hidtil. Den i den nugældende § 6, stk. 3, hjemlede adgang til i fredstid i henhold til aftale mellem chefen for civilforsvarsstyrelsen og vedkommende myndigheder at indsætte korpsets styrker til bistand ved foranstaltninger, der påhviler det offentlige, har virket meget tilfredsstillende og har sparet samfundet for store beløb; men skulle man komme ud for en virkelig storkatastrofe, vil det være hensigtsmæssigt, at indenrigsministeren har bemyndigelse til øjeblikkelig at nyttiggøre de muligheder, f. eks. med hensyn til evakuering, indkvartering og forplejning af nødstedte, som civilforsvarsloven hidtil kun har hjemlet for krigstid. Der tænkes her ikke alene på naturkatastrofer, men også på sådanne ulykker med vidtstrakte virkninger, som samfundet kan udsættes for som følge af den nyere tids tekniske udvikling.

Til § 1, pkt. 2.

Ved lovens gennemførelse var det forudsat, at civilforsvarets sanitetstjeneste skulle løse samme opgaver som den lokale sanitetstjeneste havde haft under 2. verdenskrig: Ydelse af livreddende førstehjælp på opsamlingsstederne, bårebæring til ambulancerne, ambulancetjeneste samt lægelig førstehjælp af hårdtsårede og letsårede. Den seneste udvikling af angrebsvåbnenes virkningsgrad og -område og de deraf følgende muligheder for langt mere omfattende skader end tidligere har ændret forudsætningerne for civilforsvarets virksomhed under en eventuel ny storkrig og har gjort det påkrævet at fordele sanitetstjenestens opgaver mellem de lokale hjælpestyrker fra redningstjenesten, en særlig landsomfattende statslig ambulancetjeneste og den under sundhedsstyrelsen sorterende sygehustjeneste.

Forslaget til lovændringen i § 2, stk. 1, 2. pkt., tilsigter i forbindelse med ændringen til § 1, pkt. 28, at fastlægge de under sundhedsstyrelsen hørende civilforsvarsopgaver.

Til § 1, pkt. 3.

Forslaget til ændringen i § 2, stk. 2, er af redaktionel karakter ved under de statslige civilforsvarsforan-